

KLUMMAN

Birita Lamhauge Jóansdóttir BA. Master í sexologi

MYND: PRIVAT

At vera 34, við barn og lesa millum »12« tøl

Hvor gammel er du egentlig Birita? spurdi ein av mínum 20 ára gomlu floksfeløgum herfyri. 34, svaraði eg. Du ser da ikke ud til at være så gammel! Det er jeg altså, segði eg við einum ivasomum smíli. Ok, men det kan man altså overhoved ikke mærke på dig! svaraði floksfelagin og smiltist skálkliga aftur.

Ikki alt gongur sum ætlað

Eg minnst væl, tá ið eg sjálf var 20. Eg hevði fingið í høvdið, at tíðin var av tí ónda og at tað fór ikki at henda stórvegis áhugavert í lívinum aftaná at eg var vordin 30 – tá fór tað mest at snúgvá seg um viðlíkahald. Tí ráddi um, at geva lívinum innihald áðrenn tað var ov seint og hava lokið akademiska útbúgving, verða komin út á arbeiðsmarknaðin og ognar mær mann, heim og børn, áðrenn eg fylti 30.

Tá ið eg fylti 25, hevði eg enn onga fasta útbúgvingarleið funnið mær. Tá ið eg fylti 28, var mín høvuðsinntøka forsorgarhjálp og tá ið eg fylti 30, var eg langtíðar sjúkrameldað og arbeiðsmarknaðurin, heimið, maðurin og børnini vóru enn ikki í eygsjón. Eg royndi sum frægast at blaka burtur ringu samvitskuna yvir alt tað, eg "burdi" og ongantíð "náddi" og hugsaði, at best mátti vera at halda uppat at vænta og krevja meira av lívinum, enn lívið kundi geva mær. Fyri fyrstu fer, gav matematiska meginreglan

»Eg kann ikki lata vera við at hugsa um, hvat tað ger við okkum menniskju og sambondini okkara millum, altíð at skula royna at blíva betur, enn vit frammanundan eru«

faktoreernes orden er ligegyldig, veruliga meining.

At finna stevið millum »12« tøl

Í dag eri eg við barn og haldi saman við pápa at barninum. Eg lesi sálarfrøði á universitetinum í Keypmannahavn og verið væntandi liðug við lesturin í 2020. Tá eri eg 39 ár.

Hóast tað kann vera ein fyrimunir at vera í eldra lagið, eitt nú tí eg veit hvat eg vil brúka útbúgvingina til og hvønn veg eg vil fara, er tað samstundis eisini rættliga avbjóðandi. Mínir ungu floksfelagar eru ljósár frammanfyri meg innan teknologiina og somuleiðis tykjast tey eisini vera tað, tá tað um intelligens ræður. Vanliga haldi eg meg hava rímliga gott akademiskt tev og vera væl skorna fyri tungubandinum, men millum

sálarfrøðileisandi kenni eg meg meira millum maskinur enn millum menniskju. Tey ungu eru sum hópframleiddar maskinbyrsur. Tað rýkur úr teimum við 12 tølum, háfloygdum orðum og skilagóðum setningum og sjáldan rakar nakar eitt orð við síðurnar av.

Hví vera betur enn hini?

Eg kann ikki lata vera við at hugsa um, hvat tað ger við okkum menniskju og sambondini okkara millum, altíð at skula royna at blíva betur, enn vit frammanundan eru. Hetta samstundis, sum vit eisini skula vera betur, enn øll hini. Eru vit tá yvirhøvur før fyri, at vera ein íløga fyri onnur, enn okkum sjálvi? Eru vit sum samfelag kanska í vanda fyri, at framleiða einshugsandi heilar, ið bert eru avmarkaðir til, at fremja ítøkilig og málbar úrslit?

Um samfelagið bert kann brúka tað, ið kann avmarkast til ávísar mannagongdir, tora fólk kanska ikki longur, at royna aðrar leiðir tí vandin fyri at gera mistøk, verður ov stórus. Og tora vit ikki longur tora at gera mistøk, hava vit ikki tá samstundis dripið kreativitetin? Uttan kreativitetin, tá steðgar skjótt øll nýhugsan og menning – bæði av samfelagnum og okkum sjálvum.

At gleða seg til tað ókenda

At vera við barn er eitt undarligt fyrbrigdi. Samstundis sum tað er eitt tað mest natúrliga, ið til er, er tað fullkomiliga óveruligt og ikki rættliga til at skilja. Gleði og stúran eru vavd saman og tankarnir eru nógvir og fløkjasligir. Tori eg at eiga vanliga? Hvat nú, um eg ikki klári tað og okkurt gongur galið? Er keisaraskurður kanska tryggari? Fái eg varandi skaðar aftaná? Hvussu fer føðingin og mammuleikluturin at ávirka kroppin og parlagið? Fari eg at hava orku til, at gera útbúgvingina í sálarfrøði lidna?

Hvussu mín barnsburður verður, dugi eg ikki at ímynda mær. Vónandi verður hann ikki verri enn so, at eg havi mót uppá, at blíva við barn einaferð aftrat. Virðið í, at eg sjálf havi haft eina systur, kann ikki sigast við orðum og tí havi eg altíð hugsa, at skal eg hava eitt barn, skal eg eisini hava tvey.